

T.C.
ÇAĞ ÜNİVERSİTESİ
KURUMSAL AKADEMİK ARŞİV VE AÇIK ERİŞİM POLİTİKASI

Amaç

Madde 1- Bu politika, Çağ Üniversitesi adresli bilimsel çalışmaların ve entelektüel ürünlerin arşivlenmesini, korunmasını, yönetilebilirliğini, telifine uygun olarak açık erişime sunulmasını ve etkisini artırmanın usul ve esaslarını belirlemektir. Böylece, atama ve yükseltmeler ile diğer kurum içi değerlendirmelerde dikkate alınan bilimsel çalışmalara erişimi kolaylaştırmak ve Açık Arşivler Girişimi Üst Veri Harmanlama Protokolü standartlarına uygun bir Kurumsal Akademik Arşiv kurarak ulusal ve uluslararası açık harmanlama sistemlerine üst veri sağlamak hedeflenmektedir.

Kapsam

Madde 2- Kurumsal Akademik Arşivde, üniversite mensuplarının, üniversitede çalıştıkları süre içinde gerçekleştirdikleri ve Çağ Üniversitesi'nce doğrudan ya da dolaylı olarak desteklenen tüm akademik çalışmalar arşivlenir. Kurumsal Akademik Arşivin içeriği aşağıdaki materyallerden oluşur;

- a) Bilimsel dergilerde yayımlanmış makaleler.
- b) Yayımlanma aşamasında olan makaleler.
- c) Yüksek lisans ve doktora tezleri.
- ç) Bildiri ve sunumlar.
- d) Seminer metinleri.
- e) Teknik notlar.
- f) Proje çalışmaları.
- g) Kitaplar.
- h) Kitap içindeki bölümler.
- ı) Ödüllü çalışmalar.
- i) Patent belgeleri.
- j) Raporlar.
- k) Açık ders materyalleri.
- l) Afiş, video kaydı vb.

Dayanak

Madde 3- Bu politika, 2547 sayılı Yükseköğretim Kanunu'nun 4/c, 12/c, 42/c ve 42/d maddeleri ile YÖK Açık Bilim Politikasına dayanılarak hazırlanmıştır.

Tanımlar

Madde 4- Bu politikada adı geçen;

- a) Kütüphane: Çağ Üniversitesi Kütüphane ve Dokümantasyon Daire Başkanlığı'nı
- b) Açık Erişim: Araştırmacıların, kamu kaynakları ile üretilmiş bilimsel yayınların tam metinlerine finansal, yasal ve teknik engeller olmaksızın kamuya açık İnternet aracılığıyla ücretsiz olarak erişebilmelerini,
- c) Açık Erişim Sistemi: Çağ Üniversitesi'nin ürettiği, bilimsel çıktıların dijital ortamda toplandığı, saklandığı, indekslendiği, uzun dönem korunduğu ve telifine uygun olarak dağıtımının sağlandığı hizmetler bütünü,
- ç) Çağ Üniversitesi Mensubu: Çağ Üniversitesi akademik ve idari personelini, doktora, yüksek lisans ve lisans öğrencilerini,
- d) Arşivleme: Bir üniversite mensubunun bilimsel katkı sağladığı akademik çalışmasının Akademik Arşiv Sistemi'nde i'nde depolanması sürecini,
- e) İvedil Arşivleme / Opsiyonel Erişim: Akademik çalışmaların hakem denetiminden geçmiş biçimlerinin ivedilikle Akademik Arşiv Sisteminde arşivlenmesi sürecini,
- f) Kişisel Arşivleme: Çağ Üniversitesi mensubunun bilimsel katkı sağladığı çalışmasını Akademik Arşiv Sisteminde arşivlenmesini süreci,
- g) Ambargo: Araştırma sonuçlarının telif, ulusal güvenlik, patent gibi gerekçelerle kapalı olmasını ifade eder.

Akademik Arşiv Sisteminde Yetki ve Sorumluluklar

Madde 5- Akademik Arşiv Sisteminde yetki ve sorumluluklar aşağıda sıralanmıştır;

(1) Çağ Üniversitesi mensupları yayınlarının telif haklarını kendilerinde bırakabilir ya da yayınlara en geniş erişim hakkı sağlayacak lisansları yayıncılara teklif edebilirler.

(2) Çağ Üniversitesi mensuplarının tüm hakemli dergi makalelerinin ve yayımlanmış konferans bildirilerinin bir kopyası yayına kabul edilir edilmez; tezlerinin, araştırma raporlarının, çalışma belgelerinin ve akademik nitelikli diğer eserlerinin ise bir kopyası kabul edilince veya yayımlanınca Akademik Arşiv Sisteminde arşivlenir.

(3) Yayına kabul hakemli dergi makaleleri ve yayımlanmış konferans bildirilerine ait üst verilerin (başlık, yazarlar, kurumsal bağlantı, makaleyi kabul eden derginin adı vb.) Akademik Arşiv Sisteminde telifine uygun olarak arşivlenir.

(4) Yayınlar arşivlenirken veya mümkün olan en kısa zamanda erişime açılır Akademik Arşiv Sistemindeki sınırlı erişim yayınlara erişim izni verme hakkı yayının yazarına aittir.

(5) 26/06/2019 tarihinden itibaren Üniversitenin resmi raporlarında (örneğin, yıllık faaliyet raporları) ve öğretim elemanlarının performansları ölçmek ve değerlendirmek (atama, yükseltme, araştırma destek başvuruları) amacıyla kullanılan özgeçmişlerindeki Çağ Üniversitesi adresli yayınlardan sadece Akademik Arşiv Sisteminde kayıtlı olan yayınlar dikkate alınır.

(6) Çağ Üniversitesi mensuplarını; (a) mümkünse yayınların telif haklarını korumaya; (b) yayın yılına bakılmaksızın kitap, kitap bölümü, rapor, çalışma belgesi vb. gibi Çağ Üniversitesi adresli tüm yayınlarını ve araştırma çıktılarını Kurumsal Akademik Arşiv Sisteminde arşivlemeye; (c) yayıncıların koşulları izin verir vermez yayınların tam metinlerini Kurumsal Akademik Arşiv Sistemi aracılığıyla erişime açmaya teşvik eder.

(7) Öğretim elemanları yayınlarının tam metinlerinin, nedenlerini (Örneğin; patent alma, ulusal güvenlik vb. gibi) belgelemek kaydıyla belli bir süreliğine Çağ Üniversitesi Akademik Arşiv Sistemi aracılığıyla erişime açmaktan muaf tutulabilirler. Süre bittiğinde bu yayınlar otomatik olarak erişime açılır.

(8) Çağ Üniversitesi, Kurumsal Akademik Arşivde arşivlenen araştırma sonuçlarının derlenmesini, düzenlenmesini ve korunmasını güvence altına alır. Kurumsal arşivin kurulmasından ve yönetiminden Kütüphane sorumludur.

(9) Çağ Üniversitesi, öğretim elemanlarını kamuya açık araştırma raporlarında kanıt işlevi gören ve/veya hakemli yayınlarda referans verilen tüm araştırma veri setlerini Kurumsal Akademik Arşivde veya uygun başka bir açık veri arşivinde arşivlemek için teşvik eder.

(10) Çağ Üniversitesi bilimsel yayınlara açık erişimi teşvik eder ve yayınların dergilerde “açık erişim” seçeneği ile yayımlanması için kişisel Araştırma Fonu (KAF) ile destek verir.

(11) Yayınların Kurumsal Akademik Arşiv Sisteminde arşivlenmesi işi Kütüphane tarafından yapılır.

(12) Çağ Üniversitesi mensuplarının birden fazla kurumdan birden fazla yazarın iş birliği ile yaptıkları çalışmalar Kurumsal Akademik Arşivde arşivlenir.

(13) Birden fazla Çağ Üniversitesi mensubu tarafından gerçekleştirilmiş çok yazarlı çalışmalarda kaynağın arşivlenmesi için bildirim sorumluluğu birinci yazara aittir.

(14) Çağ Üniversitesi yüksek lisans ve doktora öğrencilerinin tezleri kabul edildikten sonra, en geç bir ay içerisinde Kurumsal Akademik Arşivde arşivlenir.

(15) Çağ Üniversitesi mensupları akademik çalışmalarının son sürümlerini, ambargo ve benzeri koşullar nedeniyle sınırlandırılmış veya tamamen engellenmiş olmadığı sürece Kurumsal Akademik Arşivde arşivlenmesini kabul eder.

Kütüphane ve Dokümantasyon Daire Başkanlığı

Madde 6- Kütüphane ve Dokümantasyon Daire Başkanlığı aşağıda belirtilen hususlardan sorumludur.

(1) Kütüphane ve Dokümantasyon Daire Başkanlığı, Çağ Üniversitesi Açık Erişim Sistemi'nin işletilmesi sürecinden sorumludur.

(2) Kütüphane, Çağ Üniversitesi mensuplarını, Kurumsal Akademik Arşivden haberdar etmek amacıyla, bilgilendirme kılavuzları hazırlar, gerekli tanıtım ve bilgilendirme çalışmalarını yapar.

(3) Kütüphane ve Bilgi İşlem Daire Başkanlığı Çağ Üniversitesi mensuplarının Kurumsal Akademik Arşivine aktardıkları bilimsel çalışmaların üst verilerini Açık Arşivler Girişimi Üst Veri Harmanlama Protokolü standartlarına göre kontrol eder. Gerekli durumlarda düzeltme için yazarlarla birlikte çalışılır.

(4) Kurumsal Akademik Arşiv çalışmasına yönelik olarak diğer üniversite ve kurumlarla yapılacak anlaşma ve işbirliği çalışmaları Kütüphane tarafından yürütülür.

Enstitü Müdürlüğü

Madde 7- Enstitü Müdürlüğü lisansüstü tezlerin Akademik Arşiv Sisteminde depolanması ve telif hakkına uygun olarak açık erişime sunulması için, tezin teslimi sırasında izin formu imzalatılarak tezin basılı ve elektronik kopyaları ile birlikte teslim alır. Enstitü Müdürlüğü imzalı form ile tezin basılı ve elektronik kopyalarını en geç 1 ay içerisinde Kütüphaneye imza karşılığı verir.

Bilgi İşlem Daire Başkanlığı

Madde 8- Bilgi İşlem Daire Başkanlığı, Kurumsal Akademik Arşiv Sistemi yazılımının kurulumu, güncellenmesi, yedeklenmesi, uzun dönem korunarak saklanması, güvenliğinin sağlanması ve ulusal ve uluslararası harmanlama sistemlerine veri sağlanması süreçlerinde Kütüphaneye teknik destek verir.

Yayımlama ve Yararlanma Hakkı

Madde 9- Kurumsal Akademik Arşiv Sisteminde bilgi kaynaklarını yayımlama ve onlardan yararlanma hakkı aşağıda belirlenen koşullarda gerçekleştirilir:

- a) Kurumsal Akademik Arşivdeki çalışmaların tam metinlerine serbest erişim, yazarın kararına ve yayının telif hakkı durumuna bağlıdır.
- b) Her hangi bir dergide yayımlanmış veya yayımlanma kararı alınmış çalışmalar, telif hakları doğrultusunda, dergideki formatı dışında Kurumsal Akademik Arşivde arşivlenebilir.
- c) Telif hakkı üçüncü kişi veya kurumlarda olan Çağ Üniversitesi adresli yayınlar, telif hakkı koşullarına göre Kurumsal Akademik Arşiv Sistemi'nde arşivlenir.

Açık Bilim Komisyonu

Madde 10- (1) Çağ Üniversitesi Açık Bilim Komisyonu;

- a) Rektör veya görevlendireceği Rektör Yardımcısı
- b) Fakülte Dekanlıkları
- c) Enstitü Müdürü
- d) Bilgi İşlem Daire Başkanlığı
- e) Kütüphane ve Dokümantasyon Daire Başkanından oluşur.

(2) Komisyon, gerekli gördüğü hallerde politikayı revize etmekten sorumludur. Öneri ve görüşler Çağ Üniversitesi Rektörlüğü'ne sunulur.

Yürürlük

Madde 11- (1) Bu politika, Çağ Üniversitesi Senatosunun 28.06.2019 tarih ve 2019/10 sayılı kararıyla yürürlüğe girer.

Yürütme

Madde 13- (1) Bu politikayı Çağ Üniversitesi Rektörü yürütür.